

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

4. Найговзина Н.Б., Филатов В.Б., Горшков М.Д., Гущина Е.Ю., Кольш А.Л. Общероссийская система симуляционного обучения, тестирования и аттестации в здравоохранении. М., 2012. 56 с.
5. Сборник практических руководств для медицинских преподавателей / Под ред. Балкизова З.З. М.: Наука, 2016. 552 с.
6. Гринберг М.П., Архипов А.Н., Кузнецова Т.А. Коммуникативная компетентность врача. Симуляционное обучение. Методика “стандартизированный пациент”. М.: Литтерра, 2015. 176 с.

ПЕРЕВАГИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Рева Т.В., Рева В.Б., Трефаненко І.В., Шупер В.О., Шумко Г.І.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Я почув та забув.

Я побачив та запам'ятав.

Я зробив та зрозумів.

Конфуцій

Сучасні різноманітні технології, до яких належить і симуляційне навчання, надійно ввійшли в сферу освітнього процесу й отримали свій широкий розвиток наприкінці ХХ століття. Глибина проникнення подібних технологій в життя дозволяє говорити про ті можливості, які вони відкривають у медичній галузі.

Високі темпи науково-технічного прогресу, інтенсивне зростання обсягу нової інформації, зокрема, в медицині, зміна вимог до професійного рівня лікарів, висувають на перший план проблеми вдосконалення медичної освіти. Більше того, вимоги часу й об'єктивні умови для практичної підготовки лікаря вимагають докорінного перегляду ідеології навчання. Відомо, що засвоєння більшості навичок, маніпуляцій, особливо пов'язаних з ризиком ускладнень при їх проведенні, можливе лише в теоретичному форматі. Світові тенденції в удосконаленні навчальних технологій зосереджені на впровадженні віртуальних симуляторів і манекенів та розвитку нового сегмента в освіті лікаря – симуляційної медицини[3].

Система медичної освіти в Україні, безумовно, потребує удосконалення задля підвищення професійного рівня лікарів та медичного персоналу в цілому. Багато лікарів-практиків зізнаються, що їм бракує навичок роботи у команді та впевненості вургентних ситуаціях, тому потрібні нові підходи для поліпшення їхніх технічних та вербальних навичок. Вони також зазначають, що симуляційне навчання може істотно посприяти досягненню цих навчальних цілей.

Симуляція – це техніка, яка дозволяє не замінити реальний досвід або розширити його за допомогою керованого досвіду, а підготувати студента до реальних умов роботи з хворими. Ця техніка передбачає інтерактивне занурення у природу процесів, процедур та явищ з модулюванням важливих аспектів реального життя.

У сфері освіти симуляційні технології докорінно перетворюють процес опанування інформації, що дозволяє представити її в якісно іншій формі, створюючи ефект включеності в навчальне середовище, тобто реконструюється тип суб'єкт-об'єктних відносин студент-викладач, що вибудовується в опозицію. Крім того, вони дозволяють

ввести ігровий елемент у хід навчання, що безсумнівно допоможе зробити його більш живим і цікавим.

Симуляційна освіта – це метод доповнення та вдосконалення клінічної освіти студентів-медиків, який швидко розвивається. Клінічні ситуації моделюються для навчальних цілей, створюючи можливості для навмисного відпрацювання нових навичок без залучення реальних пацієнтів. Моделювання набуває різноманітних форм – від простих моделей навчання навичок до комп'ютеризованих манекенів всього тіла, так що потреби студентів на кожному етапі їхньої освіти можуть бути цілеспрямованими. Нові докази підтверджують значення моделювання як навчальної методики; щоб бути ефективною, її потрібно включити до навчальної програми в такий спосіб, щоб сприяти передачі отриманих навичок у клінічну практику [1].

Навчаючись у медичному закладі освіти, студенти майже завжди відчувають нестачу практичного аспекту підготовки. Для цього існує ряд перешкод: це і неможливість відтворення більшості практичних маніпуляцій, відсутність тематичних пацієнтів, етико-деонтологічні, морально-етичні та законодавчі обмеження у взаєминах між студентами та пацієнтами. Тому найважливішими завданнями сучасної вищої медичної освіти є створення умов для якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних медичних галузях, відпрацювання та закріплення практичних навичок без ризику заподіяння шкоди пацієнту та розвиток здатності швидко приймати рішення і бездоганно виконувати більшість маніпуляцій та втручань [4]. У зв'язку із цим, впровадження симуляційного методу навчання як одного із базисних, широкий спектр тренажерів для відпрацювання практичних навичок із високим рівнем реалістичності, комп'ютерне та віртуальне моделювання різноманітних клінічних ситуацій являє собою нове спрямування в сучасній вітчизняній школі підготовки висококваліфікованих медичних кадрів.

Переваги симуляційного навчання важко переоцінити. Так, за допомогою високотехнологічного обладнання – манекенів, тренажерів тощо студенти набувають клінічного досвіду у віртуальному середовищі без ризику для пацієнта; мають знижений стрес під час перших самостійних маніпуляцій; отримують об'єктивну оцінку досягнутого рівня майстерності; мають необмежену кількість повторів для відпрацювань навичок; відпрацьовують дії при патологіях, що загрожують життю; відбувається тренінг незалежно від розкладу роботи клініки; розвивають як індивідуальні уміння і навички, так і здатності командної взаємодії; при цьому частину функцій викладача бере на себе віртуальний тренажер [2, 3].

Зрозуміло, що все навчання повинно проходити під чітким керівництвом і контролем викладачів, хоча деякі тренажери дозволяють самостійне вдосконалення своїх навичок, що значно економить час педагогічному складу. Сучасні технології мають ще один додатковий позитивний момент. Йдеться про дистанційне навчання. Завдяки інтернету й останнім міжнародним програмам, студенти мають можливість проходити курси навчання хоча б на рівні перегляду демонстраційних матеріалів. Унікальні хірургічні операції, демонстрації роботи новітнього обладнання, у тому числі й появу нових симуляційних технологій, можна переглядати як в онлайн режимі, так і у відеозаписах. Так з'явилася можливість для додаткового самостійного навчання, для підвищення рівня своїх медичних знань та обізнаності щодо інновацій у своїй професії. Таким чином, на сьогодні результативність освітнього процесу, який формує професійні

компетенції, реалізується через ефективне поєднання симуляційного, інтерактивного і дистанційного видів навчання.

Однак, незважаючи на очевидні переваги імітаційних технологій, існує низка причин, які перешкоджають їхньому широкому поширенню: висока вартість навчальної техніки, відсутність загальноприйнятих затверджених методик, дефіцит викладацьких кадрів, які володіють прийомами симуляційного навчання. Тому перед нами стоїть важливе завдання щодо подолання цих бар'єрів для широкого впровадження в освітній процес сучасних навчальних технологій у вигляді центрів симуляційних технологій, класів симуляційних технологій на базі вищих навчальних закладів, а також створення віртуальних клінік. Сучасний розвиток медичної науки й практики зумовлює необхідність вносити корективи у підготовку медичних працівників із наближенням їхньої освіти до міжнародних стандартів. Саме тому якість освіти у вищих навчальних закладах необхідно покращити шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, за допомогою впровадження передових наукових розробок у практику викладання, забезпечення високого професіоналізму викладачів, створення сучасної навчально-методичної бази.

Список використаних джерел

1. Jennifer M Weller, Debra Nestel, Stuart D Marshall, Peter M Brooks, Jennifer J Conn. Simulation in clinical teaching and learning. Med J Aust. 2012, May 21; 196(9):594.
2. Kaarthigeyan Kalaniti, Douglas M Campbell. Simulation-based medical education: time for a pedagogical shift. Indian Pediatr. 2015, Jan; 52(1):41-5.
3. Santiago González Izard, Juan A Juanes, Francisco J García Peñalvo, Jesús Mª González Estella, Mª José Sánchez Ledesma, Pablo Ruisoto. Virtual Reality as an Educational and Training Tool for Medicine. J Med Syst. 2018, Feb; 1; 42(3): 50.
4. Yasuharu Okuda, Ethan O Bryson, Samuel DeMaria Jr, Lisa Jacobson, Joshua Quinones, Bing Shen, Adam I Levine. The utility of simulation in medical education: what is the evidence? Mt Sinai J Med. 2009, Aug; 76(4): 330-43.

ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «РОЛЬОВА ГРА» У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Ризничук М.О.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Фундаментальна теоретична підготовка студентів завжди була пріоритетним напрямом вітчизняної освіти. Однак в сучасних умовах розвитку комп'ютерних технологій традиційні форми навчання доцільно доповнювати дистанційними навчальними матеріалами, які у поєднанні повною мірою задовольняють зростаючий інформаційний попит у підготовці висококваліфікованих фахівців. Застосування симуляційних технологій покликане підвищити ефективність навчального процесу, рівень професійної майстерності та відпрацювання практичних навичок майбутніх медичних працівників, забезпечуючи їм найбільш ефективний і безпечний перехід до медичної діяльності в реальних умовах.

Симуляції – це переміщення людей у «фіктивні, що імітують реальність, ситуації», з метою навчання або оцінки виконаної роботи. Якісна симуляція включає такі структурні компоненти: добре продумана робоча модель професійного середовища, що пропонує